

Kommuneplanens arealdel – Informasjonsmøter 2022

1 Bakgrunn

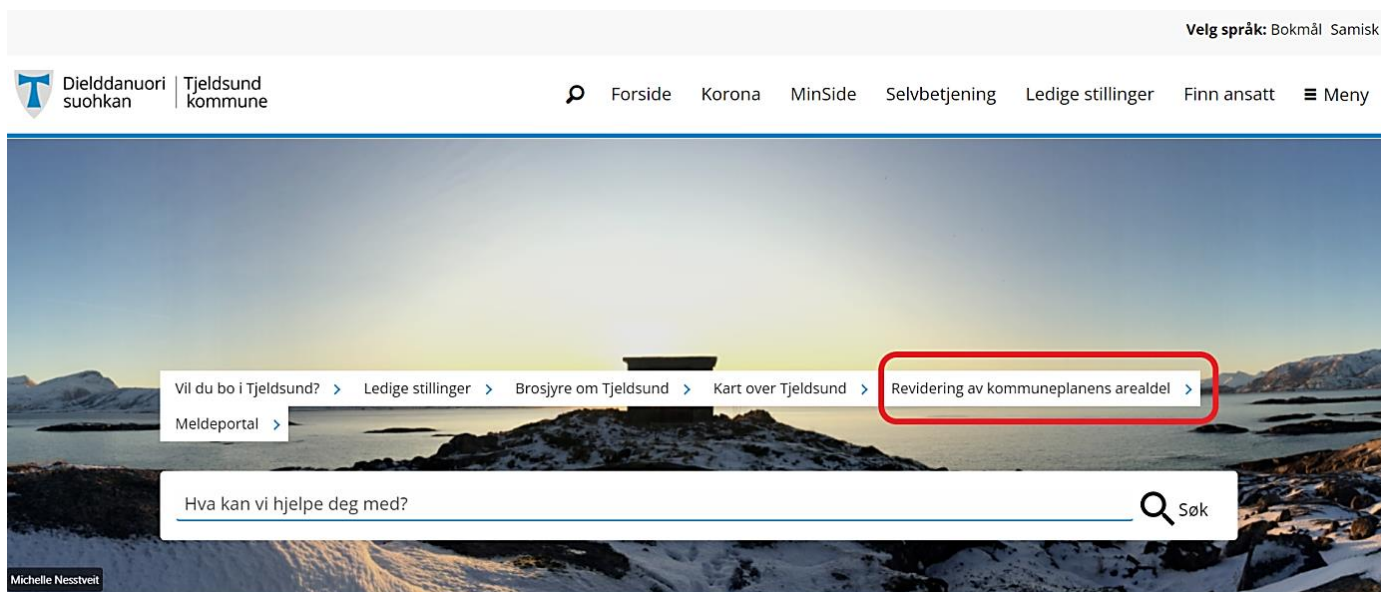
Arbeidet med kommuneplanens arealdel er i gang, og det ble i den forbindelse avholdt informasjonsmøter ute i bygdene i slutten av november og start desember 2022.

Møtet var åpent for alle, og ble holdt på kommunens skoler. På møtene fikk man mer informasjon på hva en kommuneplanens arealdel er, hvor man er i planprosessen og hvordan man kan medvirke til denne planen.

Arealplanen skal si noe om hvordan vi skal bruke arealene i dag og for fremtiden. Kommunen ønsker derfor at planarbeidet skal bli kjent for alle i Tjeldsundsamfunnet slik at man får dialog, samt gode og konstruktive innspill inn i planarbeidet.

Under vil man få en gjennomgang av innholdet som ble presentert på informasjonsmøtene, samt powerpointen.

Vi ønsker også å informere om at det er opprettet en egen side på hjemmesiden for arbeidet med den nye arealdelen. Hvis man går inn på kommunens hjemmesider har vi laget en «hurtigknapp» til arbeidet med [revidering av kommuneplanens arealdel](#), slik vist under:

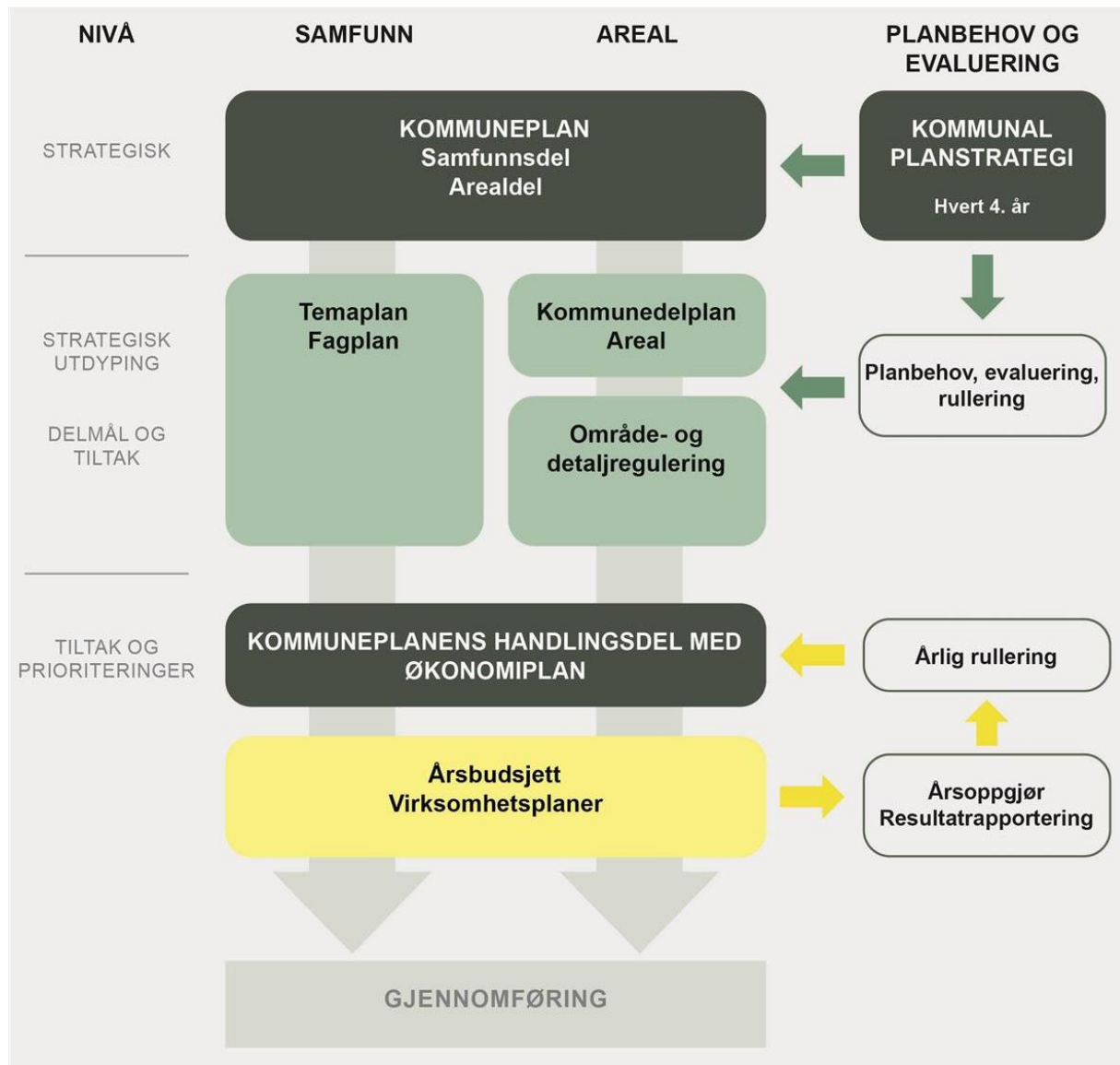

2 Kommunal planlegging

Alle kommuner er lovpålagt til å ha en kommuneplan. Kommuneplanen skal være kommunens øverste styringsverktøy, og er en viktig plan for både oss som jobber i kommunen, dere innbyggere, næringsaktører og ikke minst for politikerne. Kommunal planlegging er lagt opp slik at planene vi utarbeider skal kunne brukes som styringsverktøy i politikken. Derfor blir kommuneplanen det viktigste politiske styringsverktøyet.

Kommuneplanen beste av **to deler**. **Samfunnsdelen** er en tekstplan og beskriver visjon og langsiktige strategier for samfunnsutviklingen i kommunen. Sammen med samfunnsdel av har vi arealdelen. **Arealdelen** er et kart som er juridisk bindende. Kartet forteller oss hvor vi kan bo, ha hytte, næring,

turområder, verneområder osv. osv. Det skal være sammenheng mellom samfunnsdel og arealdel, og når samfunnsdelen ble vedtatt tidligere i vår, var det med en arealstrategi.

Figur 1: KS, 2017: <https://www.ks.no/fou-sok/2017/144023/>

3 Kommuneplanens samfunnsdel: [Arealstrategi](#)

Arealstrategien legger føringer for arbeidet med arealdelen. Slik at det blir sammenkobling mellom samfunnsdel og arealdel, og da en helhetlig kommuneplan. Arealstrategien består av flere strategier innenfor temaene spredt og tett boligbebyggelse, næring, fritidsbebyggelse, strandsone og landbruk og reindriftsnæring.

Ved å klikke på linken vil du komme til Tjeldsund kommunes [samfunnsdel med tilhørende arealstrategi for 2022-2034](#). Arealstrategien finner du på de siste sidene.

4 Utforming av planforslag og endelig plan

Når vi jobber med arealdelen, så er det også mange hensyn som skal tas, og mange aktører som må involveres.

- *Sektormyndighet:*

Vi jobber tett opp mot sektormyndighetene i planprosessen, og sørger for at nasjonale og regionale føringer tas med. Sektormyndighet har innsigelsesrett og kan i løpet av offentlig ettersyn komme inn å si nei til konkrete områder, eller formål i planen. Eksempelvis har NVE har ansvar for ras, skred og flom, mattilsynet har forhold knyttet til drikkevannskilder. Statsforvalteren som har mange ansvarsområder, blant annet, reindrift, forurensning, klima og miljø, barns interesser, universell utforming, jordbruk, skogbruk, landbruk og strandsoneforvaltning. Mens fylkeskommune blant annet har friluftsliv og kulturminner, også eier de, sammen med vegvesenet, mange kilometer med vei innenfor vår kommunegrense.

Det er mange å forholde seg til i prosessen. Men sektormyndighetene passer i utgangspunktet på sine ansvarsområder og passer i den forstand på at vi følger opp nasjonale og regionale føringer.

- *Planfaglig:*

Det gjøres vurderinger basert på de regionale og nasjonale føringene og retningslinjene, men også lokalkunnskap innhentet i prosessen. Vi skal også implementere bærekraftsmålene i planen, ved for eksempel å ivareta klimatilpasning, matjord, sosial infrastruktur osv. I planleggingen.

- *Politisk:*

Som nevnt er kommuneplanen et politisk styringsverktøy, og det er derfor viktig at planen er politisk forankret. Alle innspill skal behandles politisk og det er politikerne som vedtar endelig arealdel. Så skal vi sikre medvirkning fra politiske råd og utvalg som rådet for funksjonshemmede, eldreråd, ungdomsråd.

- *Lokale perspektivet:*

Innbyggernes perspektiv på omgivelsene rundt om i kommunen er viktig. Det er mye viktig kunnskap å hente fra dere som bor, arbeider, og lever i bygdene. Det er viktig å sikre medvirkning og også en godt forankret arealdel som flere kan kjenne seg i igjen i. Vi ønsker derfor innspill fra lokale lag og foreninger, innbyggere, næringsaktører, grunneiere, bygdelag osv.

5 Hvor er vi nå, og veien videre

Vi har en samfunnsdel som ble vedtatt av kommunestyret i mars 2022 (sak KST-15/22).

Vi er en sammenslått kommune og har i dag to arealdeler, målet er å få en oppdatert for hele kommunen. De gamle planene er utdatert, fra 2008 og 2004. De er laget etter den gamle plan og bygningsloven, og oppleves ikke relevant etter dagens og framtidens behov. Vi er et samfunn i endring og trenger derfor oppdaterte planer.

Vi behandler i dag mange dispensasjoner og har en stor saksmengde. Dette igjen skaper stor uforutsigbarhet for de som faktisk følger planen, det er tidskrevende for både innbyggere og saksbehandler, men viktigst av alt så mister arealdelen sin funksjon som styringsverktøy.

Per i dag så er vi i gang med prosessen for å gjøre ulike kartlegginger, innhente kunnskap og lage et kunnskapsgrunnlag. [Planprogrammet](#) ble vedtatt tidligere i år, og vi har siden da vært åpen for å ta imot innspill. Vi ser at vi ikke har fått noe særlige innspill fra innbyggere/private til nå, og tenker derfor at det kan være greit med et informasjonsmøte, nettopp for å informere og kanskje sette i gang noen tankeprosesser hos dere.

På dette tidspunktet er ingenting bestemt. Vi ønsker så mange innspill som mulig, slik at vi kan vurdere både flere alternativer, men også få inn gode ideer fra de som kjenner området best.

6 Hvorfor har arealdelen noe å si?

Kommuneplanens arealdel er en overordnet og grovmasket plan som viser hovedtrekkene i arealbruken, i dag og for fremtiden – skal viser utviklingstrend og sammenhenger. Det er ikke en detaljert plan slik som reguleringsplaner (områdeplan eller detaljreguleringsplan). Grunnen til at man ikke ønsker flere detaljer enn nødvendig i en arealdel, er for å sikre en overordnet arealbruk i kommunen.

Arealdelen fastlegger med bindende virkning den framtidige bruken av de forskjellige arealene – altså juridisk bindende for nye tiltak, jf. [pbl §11-6](#). Planen virker fra vedtak og fremover i tid, og ikke med tilbakevirkende kraft. Det vil si, har du etablert (lovlig) en bolig, og området får nytt arealformål til fritidsbebyggelse, kan du fortsette å bruke det som bolig. Man kan imidlertid merke virkningen hvis man tenker å bygge en garasje eller annen bygningsmasse med formål benyttet til boligen, ny boenhet, utvidelse av bolig, da må man søke dispensasjon og få saken vurdert konkret. Hvis vilkårene ([pbl §19-2](#) andre ledd, evt. tredje ledd) til å gi dispensasjon ikke er til stede, vil du ikke få bygget det du ønsker. Samme tilfelle om du har en næring, området får et annet arealformål, og du enten bygger ut eller endrer type næring som gir økt aktivitet sett ut fra hoveddrammen – da vil man være nødt til å søke dispensasjon. Eventuelt kan man følge opp med en reguleringsplan, som vil gi en mer gjennomgående prosess for å sikre tilstrekkelig utredning, medvirkning og detaljering for planarbeidet.

I arealdelen skilles det mellom *nåværende* og *fremtidig* bruk. Arealdelen danner grunnlaget for utformingen og utviklingen av det fysiske miljøet. *Nåværende* gir signaler på hva man har behov for i dag, og *fremtidig* sier noe om hvor man ønsker eller har tilrettelagt for fremtidig utvikling. Forskjell på *nåværende* og fremtid arealbruk vises også i kartet. F.eks. har man bolig, her er fargen gul. Er områdene markert med lys gul signaliserer dette nåværende arealbruk, mens mørkere gul signaliserer hvor man tenker nyetablering av boliger eller flere boliger. Så, nåværende er en lysere farge, og en fremtidig mørkere:

	Boligbebyggelse - nåværende
	Boligbebyggelse - fremtidig

7 Tanker om arealbehov

Arealdelen danner grunnlaget for utformingen og utviklingen av det fysiske miljøet. Den kan vise hvor man har viktige strandsoner for allmenheten, hvor en det kjente rasområder, viktige turløyper,

viktige naturområder, landbruk og deres kjerneområder, hvor er det bolig eller behov/åpent for videre boligbygging, hvor skal næring plasseres, osv. Dette er noe av hva en arealdel skal fremstille i det fargelagte kartet, med tilhørende bestemmelser som sier hvordan utformingen skal eller ikke skal skje, samt viktige hensyn som må bli ivare tatt.

Under har man noen spørsmål man kan tenke litt rundt for å få i gang tankerekken rundt behov i arealdelen. Dette kan være fint med tanke på f.eks. innspill man sender til kommunen ved utarbeidelsen av den nye arealdelen.

Tanker om arealbehov man kan gjøre seg før man sender innspill.

- Hva slags behov ser vi i dag?
- Hva slags behov vil vi ha i fremtiden?
- Viktige områder man må ta vare på? – tur, natur, strandsone, kjerneområder for næringer slik som landbruk, ellers.
- Områder som bør få annen bruk enn dagens?
Et slags «arealbytte», hvor har man i nåværende plan avsatt til et utbyggelsesformål som ikke lenger er relevant, som burde vært en annen plass. Det kan også være ny og viktig informasjon som tilsier at man ikke lenger bør bygge på området grunnet dens karakter, f.eks. svært viktig eller godt egnet landbruksområde, viktig turområde, viktig strandsone, osv. Kanskje har man behov for utbyggingen en annen plass som følge av dette?

8 Medvirkning

Hvorfor medvirke?

Gjennom medvirkning kan vi avdekke behov eller hensyn vi ser i dag og for fremtiden. Det kan bidra til å skape lokal forankring, ved at planen er relevant ut fra behov og ønsker og at man har en oppdatert plan. All planlegging skal bygges på et godt kunnskapsgrunnlag, og medvirkning bidrar til dette ved å understøtte eller tilføre ny kunnskap til planen. Vi ønsker å høre hvordan ditt lokalmiljø eller du ønsker å benytte deres områder i framtiden.

Hvordan medvirke?

I denne omgang ønsker vi at du sender inn arealinnspill til kommunen: eget skjema med frist 31.januar 2023 (frist er utsatt til april/mai).

Vi skal også arrangere medvirkningsopplegg for barn og eldre. Dette skjer med barnetråkk (digital løsning der barn legger inn digitalt hvor de oppholder seg, går til skolen, snarveier, viktige områder osv.). Eldretråkk er lignende som barnetråkk bare at dette skjer fysisk. Ut over våren vil det bli arrangert flere temamøter. Hvordan disse skal gjennomføres kommer vi tilbake til utover nyåret. Vi anbefaler at man følger med på kommunens hjemmeside under aktuelt og kommunens facebookside, der løpende informasjon vil komme. I tilfeller vil spesifikke grupper/aktører få egen invitasjon tilknyttet ulike temaer

Den lovpålagte medvirkningen skjer gjennom høring og offentlig ettersyn av planforslag, her kan man sende inn generelle eller spesifikke innspill til forslaget til ny arealdel. Følg med på kommunens hjemmeside for når slikt innspill kan sendes og hvordan.

Oppsummert:

- Sende inn arealinnspill
- Delta på medvirkningsopplegg: barnetråkk, eldretråkk, temamøter, ol.
- Høring og offentlig ettersyn av planforslag

Hvis noen innbyggere, aktører, lag og foreninger, og ellers andre, arrangerer et medvirkningsopplegg eller årsmøter som det er ønskelig at kommunen stiller på eller bidrar til, må man gjerne ta kontakt med Trine (trine.ronning-nilsen@tjeldsund.kommune.no) eller Anita (anita.olsen@tjeldsund.kommune.no). Tilsvarende om man har spørsmål eller behov for veiledning.

9 Arealinnspill

Ved å sende inn arealinnspill kan man løfte spesifikke arealmessige innspill til arealdelen. For mer informasjon på hva et arealinnspill er og hvordan man kan sende slikt, anbefales det å lese informasjonsdelen i planprogrammet (kapittel 4). Videre kan du se et eksempel på arealinnspill.

Vi ønsker forklarende arealinnspill slik at vi er i best mulig måte til å både tolke slike, og å se de i sammenheng. Vi har i denne sammenhengen utarbeidet et eget skjema som fylles ut og sendes til kommunen (post@tjeldsund.kommune.no).

Det stilles ikke krav til at alle felt er fylt ut, men vi anbefaler at man fyller ut så mye og så godt som mulig. Får man gode forklaringer og et gjennomtenkt innspill kan det være lettere å argumentere for at innspillet skal legges inn i den nye arealdelen. Her har man også mulighet til å fylle på med lokalkunnskap.

Man kan fylle ut skjema vegne av deg selv, næring, landbruk, bygde- eller grunneierlag, lag og foreninger, egentlig uansett. Det er viktig at man får gode innspill og at disse viser behov for området. Som nevnt tidligere ønsker man at man ser helhetlig og ut fra et utviklingsperspektiv, ikke én og én eiendom. Dette fordi planen er overordnet og grovmasket, detaljeringer skjer via reguleringsplaner eller den enkelte byggesøknad.

Innspill som kommunen mottar, blir arkiverte i kommunens saksbehandlingssystem. Innspillene følger saken, og vil derfor være offentlig tilgjengelig. Innsendte arealinnspill vurderes av kommunen i en helhet, opp mot samfunnsnytt, og mot lokale og overordnede føringer. Behandlingen av arealinnspillene vil fremgå i den politiske behandlingen sammen med planforslaget. Det vil derfor ikke sendes ut svar til den enkelte utover en bekreftelse på at innspillet er mottatt.

Fristen var planlagt med en frist til 31.januar 2023, men vi ser behov for en utvidet frist. Ny frist vil man komme tilbake til, men innledningsvis ser man for seg april/mai.